

L E G E
privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de
construcție a 4 conducte de transport al gazelor naturale, pe direcțiile: râul Prut-
SMG Ungheni-PMG Todirești, Centura mun. Chișinău, Cimișlia-Hîncești și
Ungheni-Bălți-Drochia

nr. ____ din _____

În temeiul art.5 alin.(1) lit.e) și alin.(3) și al art.6 alin.(1) lit.a) din [Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999](#),
Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.1. – Se declară de utilitate publică lucrările de interes național de construcție a conductelor de transport gaze naturale: Pe direcția râul Prut - SMG Ungheni - PMG Todirești; Pe direcția NE - SE a mun. Chișinău (Centura mun. Chișinău); Racordarea conductei bransament Cimișlia - Hîncești la conducta magistrală de transport gaze naturale prevăzută pentru inelarea mun. Chișinău; Pe direcția Ungheni - Bălți - Drochia, cu conectarea la conducta de aspirație a SC Drochia amplasată pe rețeaua de transport al gazelor naturale Ananiev – Cernăuți – Bogorodicieni.

Art.2. – Obiecte ale exproprierii

a) Dreptul de proprietate asupra următoarelor bunuri imobile necesare pentru construcția conductelor menționate la art.1, inclusiv pentru realizarea infrastructurii acestora, după cum urmează:

- Pentru construirea rețelei de transport al gazelor naturale, pe direcția râul Prut - SMG Ungheni - PMG Todirești: bunurile imobile (terenurile) proprietate privată și cele aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, situate în extravilanul și/sau intravilanul următoarelor localități: com. Petrești, raionul Ungheni - satul Semeni, raionul Ungheni - com. Zagarancea, raionul Ungheni.

- Pentru construirea rețelei de transport al gazelor naturale, pe direcția NE-SE a mun. Chișinău (Centura mun. Chișinău): bunurile imobile (terenurile) proprietate privată și cele aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, situate în extravilanul și/sau intravilanul următoarelor localități: satul Roșcani, raionul Strășeni; orașul Vatra, mun. Chișinău; satul Cojușna, raionul Strășeni; satul Scoreni, raionul Strășeni; satul Malcoci, raionul Ialoveni; satul Nimoreni, raionul Ialoveni; satul Suruceni, raionul Ialoveni; satul Dănceni, raionul Ialoveni; orașul satul Brăila, raionul Ialoveni; comuna Băcioi, mun. Chișinău; satul Băcioi, mun. Chișinău; satul Frumușica, comuna Băcioi; satul Revaca, mun. Chișinău; satul Floreni, raionul Anenii Noi; satul Mereni, raionul Anenii Noi.

- Pentru construirea rețelei de transport al gazelor naturale pentru racordarea conductei branșament Cimișlia-Hîncești la conducta magistrală, prevăzută pentru inelarea mun. Chișinău: bunurile imobile (terenurile) proprietate privată și cele aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, situate în extravilanul și/sau intravilanul următoarelor localități: satul Mereni, raionul Anenii Noi; satul Humulești, comuna Bubuieci; satul Valea Coloniței, mun. Chișinău; comuna Dolinnoe, raionul Criuleni; satul Colonița mun. Chișinău; orașul Stăuceni, mun. Chișinău, satul Grătiești, mun. Chișinău, satul Hulboaca, comuna Grătiești, mun. Chișinău; localitatea Sireți, raionul Strășeni.

- Pentru construirea rețelei de transport al gazelor naturale, pe direcția Ungheni - Bălți - Drochia, cu conectarea la conducta de aspirație a SC Drochia amplasată pe rețeaua de transport al gazelor naturale Ananiev-Cernăuți-Bogorodicieni: bunurile imobile (terenurile) proprietate privată și cele aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, situate în extravilanul și/sau intravilanul următoarelor localități: satul Miciurin, raionul Drochia; satul Sofia, raionul Drochia; comuna Hăsnășenii Noi, raionul Drochia; comuna Dobrogea Veche, raionul Sângerei; satul Dobrogea Nouă, raionul Sângerei; orașul Biruința, raionul Sângerei; Heciul Nou, raionul Sângerei; satul Mărinești, raionul Sângerei; satul Mîndreștii Noi, raionul Sângerei; - comuna Bilicenii Noi, raionul Sângerei; satul Lipovanca, raionul Sângerei; Coada Iazului, raionul Sângerei; comună Pompa, raionul Fălești; satul Gliceni, raionul Fălești; Ișcălău, raionul Fălești; satul Doltu, raionul Fălești; satul Hitrești, raionul Fălești; satul Sărata Nouă, raionul Fălești; Comuna Ciolacu Nou, raionul Fălești; satul Făgădău, raionul Fălești; satul Bușila, raionul Ungheni; comuna Todirești, raionul Ungheni.

b) dreptul de folosință asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la lit.a) urmează a fi utilizate în lucrările de construcție a conductei menționate la art.1.

Art.3. – Exproprierea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2 lit.a) se referă la acele bunuri imobile (terenuri) care vor fi afectate permanent de lucrările supraterrane necesare pentru construcția conductelor de transport gaze naturale indicate la Art.1, iar exproprierea dreptului de folosință prevăzut la art.2 lit.b) se va efectua temporar, pe durata executării lucrărilor de construcție a conductelor menționate.

Art.4. – Prin derogare de la art.78 alin.(2) din [Legea nr.108/2016](#) cu privire la gazele naturale, procedura de expropriere prevăzută de prezenta lege se va iniția fără îndeplinirea prealabilă a condițiilor prevăzute la art.78 alin.(2) din legea menționată.

Art.5. – Guvernul își asumă responsabilitatea de a lua, în numele statului, măsurile necesare pentru exproprierea bunurilor imobile (terenurilor) și a dreptului de folosință

asupra bunurilor imobile (terenurilor) utilizate în lucrările de construcție a conductei menționate la art.1, situate pe amplasamentul lucrărilor de utilitate publică de interes național, identificate potrivit documentației de proiect, aprobată de către „Vestmoldtransgaz” S.R.L.. Plata despăgubirilor pentru exproprierea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) se va efectua de către Guvern din mijloacele alocate de la bugetul de stat. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei”, va asigura plata despăgubirilor către expropriați. Plata despăgubirilor pentru exproprierea temporară a dreptului de folosință se va efectua de către Guvern din mijloacele financiare ale „Vestmoldtransgaz” S.R.L. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei”, va asigura plata despăgubirilor către expropriați.

Art.6. – Prin derogare de la prevederile cadrului normativ național care prevede procedura de emitere a autorizațiilor de construire și celor de desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național, în procesul executării lucrărilor de construcție prevăzute la art. 2, autorizația de construire se va emite fără acordul scris al proprietarului și acordul autentificat notarial al coproprietarilor de imobil/teren, fără certificatul de descărcare de sarcină arheologică, cu condiția că lucrările de construcție în zonele cu patrimoniu arheologic să fie efectuate doar după realizarea procedurii de descărcare de sarcină arheologică, precum și fără certificatul preliminar de performanță energetică – în cazul prevăzut de Legea nr.282/2023 privind performanța energetică a clădirilor.

Art. 7 Prin derogare de la prevederile art. 105 alin. (2) lit. b) din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023, certificatul de urbanism pentru proiectarea, pentru lucrările declarate de utilitate publică de interes național menționate se emite de către instituția din subordinea organului central de specialitate responsabilă de implementarea politicilor în domeniile de competență ale acestuia fără anexarea acordul scris al proprietarului.

Art.8 Prin derogare de la prevederile art. 9 alin. (1) din Legea drumurilor nr. 509/1995, autorizația de amplasare a obiectivului în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia se emite de către administratorul drumului la solicitarea instituției publice din subordinea organului central de specialitate responsabilă de implementarea politicii în domeniile de competență ale acestuia.

Art.9 Prin derogare de la dispozițiile [Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999](#), cu excepția art.11, 12, 14 și 15, pentru lucrările de interes național

de construcție a conductelor de transport gaze naturale prevăzute la Art.1, se instituie o procedură specială de expropriere prezentată în anexa la prezenta lege.

Art.10. Autorizația de construire se va emite în conformitate cu Regulamentul cu privire la procedura de emitere a certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.489 din 10.07.2024.

Art.11. – Lucrările de construcție a conductelor de transport gaze naturale prevăzute la Art.1 vor preceda și/sau se vor desfășura concomitent cu procedura de expropriere, fără a afecta desfășurarea acesteia.

Art.12. – Prin derogare de la prevederile Codului funciar nr.22/15.02.2024, retragerea din circuitul agricol sau silvic a terenurilor afectate de lucrările de interes național de construcție a conductelor de transport gaze naturale prevăzute la Art.1, are loc prin efectul prezentei legi și este:

a) definitivă, în cazul terenurilor afectate de lucrările supraterane necesare pentru construcția conductei menționate; și

b) temporară, în cazul terenurilor afectate de lucrările subterane necesare pentru construcția conductei menționate, pe durata executării acestor lucrări.

Art.13. – Guvernul va asigura înregistrarea gratuită (prin intabulare și/sau notare) a dreptului de proprietate și/sau a altor drepturi ale statului asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2.

Art.14. – (1) S.R.L „Vestmoldtransgaz” este titular cu titlu gratuit, prin efectul prezentei legi:

a) în cazul obiectelor exproprierii indicate la art.2 lit.a), care vor fi afectate permanent de lucrările supraterane pe întreaga durată de exploatare a conductelor de transport gaze naturale prevăzute la Art.1 din prezenta lege:

– al drepturilor de folosință necesare pentru construcția conductei menționate;

– al drepturilor necesare pentru realizarea respectivelor lucrări și obținerea tuturor autorizațiilor aferente, precum și pentru exploatarea și întreținerea conductei menționate;

b) în cazul obiectelor exproprierii indicate la art.2 lit.b), care vor fi afectate temporar de lucrările subterane pe întreaga durată de executare a lucrărilor de construcție a conductelor de transport gaze naturale prevăzute la Art.1 din prezenta lege:

– al drepturilor necesare pentru construcția conductei menționate;

– al drepturilor necesare pentru realizarea acestor lucrări de construcție și obținerea tuturor autorizațiilor aferente.

Art.15. – Responsabil de efectuarea lucrărilor cadastrale (delimitarea, întocmirea și actualizarea planurilor cadastrale, planurilor geometrice, formarea bunurilor imobile), întocmirea dosarelor cadastrale, evaluarea prejudiciilor și elaborarea/promovarea actelor privind transmiterea în proprietatea/folosința statului a bunurilor imobile (terenurilor) menționate la art. 2 este Întreprindea de Stat „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”. Finanțarea lucrărilor cadastrale și de organizare a teritoriului, evaluarea despăgubirilor și întocmirea informațiilor sistematizate vor fi realizate prin intermediul Instituției Publice „Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii” din alocațiile bugetare preconizate. Responsabil de elaborarea proiectelor de organizare a teritoriului, lucrările de sistematizare a terenurilor și corectare a erorilor este Întreprindea de Stat „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, iar finanțarea acestor lucrări va fi realizată prin intermediul Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru iar mijloacele financiare vor fi alocate de la bugetul de stat.

Art. 16 Prin derogare de la prevederile art. 3 și art. 15 alin. (5) din Legea nr. 354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, inițierea formării bunului imobil se efectuează de către Întreprinderea de Stat „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, iar aprobarea documentației cadastrale – de către Agenția Proprietății Publice. După publicarea actului de expropriere, bunurile imobile indicate la art. 2 lit. a) se transmit în administrarea Agenției Proprietății Publice. În baza actului de expropriere și a dosarelor cadastrale perfectate în modul stabilit de actele normative, la cererea titularului de drept, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru va asigura efectuarea înregistrării corespunzătoare în Registrul bunurilor imobile, din mijloacele financiare alocate de la bugetul de stat.

Art.17. – (1) Prin efectul prezentei legi se recunosc studiile, calificările și atestările și actele valabile care atestă studiile, calificările și atestările respective, eliberate de către organele statelor membre ale Uniunii Europene, abilitate în modul stabilit de legislația statelor respective, specialiștilor/personalului antrenati, în mod direct ori indirect, în bază de contract sau în alt temei, de către S.R.L „Vestmoldtransgaz” exclusiv pentru executarea lucrărilor de construcție și/sau de reconstrucție, la operarea, exploatarea și/sau la întreținerea conductelor de transport gaze naturale prevăzute la Art.1 din prezenta lege.

(2) În sensul alin.(1), recunoașterea studiilor, calificărilor și atestărilor și a actelor aferente presupune recunoașterea automată, completă și necondiționată a studiilor/formării profesionale (inclusiv a diplomelor și a altor acte de studii), calificărilor (inclusiv a certificatelor de calificare și altor acte similare) și a competenței profesionale a persoanelor respective în temeiul actelor corespunzătoare eliberate de către organele statelor membre ale Uniunii Europene, fără a fi necesară urmarea

suplimentară a altor forme de instruire, susținerea altor probe, teste sau examene ori obținerea altor acte de studii similare în Republica Moldova.

(3) În urma recunoașterii prevăzute la alin.(1), persoanele care beneficiază de recunoaștere obțin drepturi depline de a exercita în Republica Moldova meseriile/profesiile, specialitățile și activitățile respective, în temeiul studiilor, calificărilor și/sau atestărilor obținute în statele membre ale Uniunii Europene, în condiții egale cu persoanele care pot exercita meserii/profesii, specialități și activități similare în temeiul studiilor, calificărilor și/sau atestărilor obținute în Republica Moldova. Studiile, calificările și atestările persoanelor care beneficiază de recunoaștere conform alin.(1), obținute în statele membre ale Uniunii Europene, sînt considerate echivalente cu studiile, calificările și atestările corespunzătoare sau comparabile obținute ori care pot fi obținute în Republica Moldova.

(4) În temeiul recunoașterii prevăzute la alin.(1), în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de către persoana juridică (operatorul economic) angajator sau contractor al persoanei fizice care beneficiază de recunoaștere în condițiile alin.(1), entitatea competentă eliberează o confirmare privind recunoașterea în condițiile alin.(1). La cerere, persoana juridică (operatorul economic) anexează lista persoanelor care beneficiază de recunoaștere conform alin.(1), precum și fie actele care confirmă studiile, calificările și atestările respective, eliberate de către organele statelor membre ale Uniunii Europene, fie copiile legalizate de pe acestea. Lipsa sau neeliberarea confirmării privind recunoașterea în temeiul prezentului alineat nu afectează recunoașterea studiilor, calificărilor și atestărilor în temeiul alin.(1)–(3).

Art.18. – (1) Prin efectul prezentei legi se recunosc licențele, autorizațiile și alte acte permissive, eliberate de către organele statelor membre ale Uniunii Europene, abilitate în modul stabilit de legislația statelor respective, persoanelor juridice (operatorilor economici) contractate de către S.R.L „Vestmoldtransgaz” exclusiv pentru executarea lucrărilor de construcție și/sau de reconstrucție a conductelor de transport gaze naturale prevăzute la Art.1 din prezenta lege.

(2) În sensul alin.(1), recunoașterea licențelor, autorizațiilor și altor acte permissive presupune recunoașterea automată, completă și necondiționată a actelor permissive, precum acestea sînt definite la art.2 din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, eliberate de către organele statelor membre ale Uniunii Europene, fără a fi necesară obținerea altor acte permissive, parcurgerea unor proceduri suplimentare sau îndeplinirea altor formalități în Republica Moldova.

(3) În urma recunoașterii prevăzute la alin.(1), persoanele juridice (operatorii economici) care beneficiază de recunoaștere obțin drepturi depline de a desfășura în Republica Moldova activitățile prevăzute în temeiul actelor permissive respective, eliberate de către organele statelor membre ale Uniunii Europene, în condiții egale cu persoanele care pot exercita activități similare în temeiul licențelor, autorizațiilor ori

altor acte permissive eliberate de către autoritățile emitente ale Republicii Moldova. Licențele, autorizațiile și alte acte permissive deținute de persoanele juridice (operatorii economici) care beneficiază de recunoaștere conform alin.(1), eliberate de către organele statelor membre ale Uniunii Europene, sînt considerate echivalente cu licențele, autorizațiile și actele permissive corespunzătoare sau comparabile eliberate de către autoritățile emitente ale Republicii Moldova.

(4) În temeiul recunoașterii prevăzute la alin.(1), în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de către persoana juridică (operatorul economic) care beneficiază de recunoaștere în condițiile alin.(1), entitatea competentă eliberează o confirmare privind recunoașterea actului respectiv. La cerere, persoanele juridice (operatorii economici) indicate anexează fie actele permissive respective, eliberate de către organele statelor membre ale Uniunii Europene, fie copiile legalizate de pe acestea. Lipsa sau neeliberarea confirmării privind recunoașterea în temeiul prezentului alineat nu afectează recunoașterea licențelor, autorizațiilor și a altor acte permissive în temeiul alin.(1)–(3).

Art.19. – (1) Executarea lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze naturale conductelor de transport gaze naturale prevăzute la Art.1 din prezenta lege se realizează în conformitate cu normele tehnice de proiectare și execuție aprobate de către Guvernul Republicii Moldova prin intermediul organului central de specialitate pentru conductele de transport gaze naturale respective, precum și în conformitate cu proiectul tehnic elaborat în temeiul normelor menționate.

(2) Operarea, exploatarea și întreținerea conductelor de transport gaze naturale prevăzute la Art.1 din prezenta lege se efectuează în conformitate cu normele, reglementările și regulile tehnice aplicabile aprobate potrivit procedurilor reglementate la alin(1) de mai sus.

Art. 20 Atît procedura de expropriere, cît și lucrările de construcție a obiectivelor de utilitate publică prevăzute la Art.1, care fac obiectul prezentei legi nu pot fi suspendate ori sistate la cererea vreunei persoane care invocă existența unor litigii privind posesia ori proprietatea bunului imobil (terenului) expropriat sau, după caz, privind dreptul de folosință expropriat.

Art. 21 – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării sale în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Actele normative și reglementările tehnice se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi, care instituie norme juridice speciale.

Art. 22 – Controlul asupra executării prezentei legi se pune în sarcina Guvernului.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Procedura specială de expropriere aplicabilă construcției conductelor de transport gaze naturale: Pe direcția râul Prut - SMG Ungheni - PMG Todirești; Pe direcția NE - SE a mun. Chișinău (Centura mun. Chișinău); Racordarea conductei branșament Cimișlia - Hîncești la conducta magistrală de transport gaze naturale prevăzută pentru inelarea mun. Chișinău; Pe direcția Ungheni - Bălți - Drochia, cu conectarea la conducta de aspirație a SC Drochia amplasată pe rețeaua de transport al gazelor naturale Ananiev – Cernăuți – Bogorodicieni

1. După declararea utilității publice a lucrărilor menționate la art. 1, Întreprinderea de Stat „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, în termen de 60 de zile, va executa lucrări de sistematizare definitivă a proiectelor de organizare a teritoriului în localitățile afectate de lucrările de construcție conform art. 2.

2. După declararea utilității publice și prezentarea documentației de proiect aprobate de către „Vetstmoldtransgaz” S.R.L., Întreprinderea de Stat „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, în termen de 45 de zile, va identifica proprietarii bunurilor imobile indicate la art. 2. Concomitent cu aceasta, **Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile”** va asigura, prin intermediul subdiviziunilor teritoriale, în conformitate cu documentația de proiect aprobată de către „Vetstmoldtransgaz” S.R.L., notarea interdicției de înstrăinare sau grevare a bunurilor imobile prevăzute pentru expropriere în Registrul bunurilor imobile, exceptând transmiterea respectivelor bunuri în proprietatea sau în folosința statului.

3. Transferul de la expropriat la expropriator al dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile indicate la art. 2 lit. a) și, după caz, al dreptului de folosință sau al altor drepturi reale, prevăzute la art. 2 lit. b), asupra bunurilor se realizează etapizat, după cum urmează:

a) prin derogare de la art. 432 și 433 din Codul civil nr. 1107/2002, la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a actului de expropriere de către expropriator, prin efectul prezentei legi, se instituie temeiul juridic pentru înregistrarea provizorie a dreptului de proprietate publică, a dreptului de folosință sau, după caz, a altor drepturi reale ale statului asupra bunurilor, prevăzute la art. 2 din prezenta lege. Dreptul real corespunzător supus înregistrării provizorii este afectat de condiția suspensivă privind plata despăgubirilor către expropriat. Autoritățile competente potrivit prezentei legi vor efectua înregistrările provizorii privind dobândirea drepturilor reale asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege în Registrul bunurilor imobile la cererea Unității consolidate pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei. Actul de expropriere este suficient pentru efectuarea înregistrării corespunzătoare în Registrul bunurilor imobile de către Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile”;

b) prin derogare de la art. 6 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, la data realizării condiției suspensive privind plata despăgubirilor către expropriat și a consolidării dreptului real corespunzător al statului, prin efectul prezentei legi, se instituie temeiul juridic pentru atribuirea de drept către domeniul public al proprietății statului a bunurilor indicate la art. 3 din prezenta lege, în privința cărora au fost înregistrate provizoriu drepturile reale potrivit prevederilor de la lit. a) din prezentul punct. Faptul realizării condiției suspensive se aduce la cunoștința Instituției Publice „Cadastrul Bunurilor Imobile”, de către

Instituția Publică „Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii”, printr-o confirmare scrisă ce atestă consemnarea/transferul despăgubirii într-un c cont special trezorerial potrivit prezentei legi, aceasta fiind suficientă pentru Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile” la radierea dreptului înregistrat provizoriu și la înregistrarea definitivă a dreptului de proprietate publică a statului asupra bunurilor imobile expropriate.

4. Urmare a efectuării înregistrării provizorii a drepturilor reale ale statului conform prevederilor pct. 3 lit. a) pot fi inițiate lucrările de construcție în privința cărora a fost declarată utilitatea publică de interes național, cu desfășurarea în continuare a procedurii de expropriere a bunurilor în privința cărora a fost înregistrat provizoriu dreptul corespunzător al statului. Deținătorii cu orice titlu ai bunurilor în privința cărora a fost înregistrat provizoriu dreptul real al statului conform prevederilor pct. 3 lit. a) sunt obligați, după o prealabilă înștiințare, să permită accesul pentru efectuarea lucrărilor de construcție.

5. Actul de expropriere își produce efectele și în situația în care proprietarii bunurilor imobile indicate la art. 2 lit. a) și, după caz, titularii dreptului de folosință prevăzut la art. 2 lit. b) nu prezintă un act care să le confirme dreptul asupra bunului expropriat, nu sunt cunoscuți sau sunt cunoscuți, dar se află în afara hotarelor țării, sau nu pot fi identificați din alte motive, precum și în cazul succesiunilor nedeschise ori al succesorilor necunoscuți sau cu care nu se ajunge la un acord privind valoarea despăgubirii.

6. Data efectuării înregistrării în Registrul bunurilor imobile a transferului de la expropriat la expropriator al dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și, după caz, al dreptului de folosință sau al altor drepturi reale nu afectează momentul intrării în vigoare a respectivului transfer.

7. După identificarea și instituirea interdicției de înstrăinare a bunurilor imobile necesare pentru expropriere, în termen de cel mult 90 de zile, expropriatorul va aproba actul de expropriere, care va cuprinde în anexă lista bunurilor imobile supuse exproprierii, elaborată în baza proiectului tehnic final, cu numerele cadastrale și suprafețele bunurilor imobile expropriate, precum și categoria de destinație și modurile de folosință ale bunurilor imobile, în conformitate cu prevederile legale aplicabile.

8. Concomitent cu aprobarea actului de expropriere, Guvernul, prin intermediul Întreprinderii de Stat „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, va efectua evaluarea bunurilor imobile indicate la art. 2.

9. Expropriatorul va stabili cuantumul despăgubirii cuvenite proprietarilor bunurilor imobile indicate la art. 2 lit. a) și/sau, după caz, titularilor dreptului de folosință sau ai altor drepturi reale, prevăzute la art. 2 lit. b), asupra bunurilor imobile.

10. Despăgubirile datorate proprietarilor bunurilor imobile indicate la art. 2 lit. a) și/sau titularilor de drepturi, prevăzute la art. 2 lit. b), asupra bunurilor imobile se stabilesc în baza rapoartelor de evaluare elaborate de către evaluatori, titulari ai certificatelor de calificare, eliberate în modul stabilit de legislație, în condițiile prezentei legi și cu respectarea criteriilor prevăzute de legislație, inclusiv:

a) suprafața bunurilor imobile expropriate, modul de folosință, calitatea (gradul de bonitate) bunurilor imobile expropriate, precum și a plantațiilor/culturilor afectate/distruse;

b) suprafața bunurilor imobile în privința cărora a fost expropriat dreptul de folosință;

c) valorile rezultatelor existente, respectiv estimate, ale bunurilor imobile expropriate sau ale bunurilor imobile în privința cărora a fost expropriat dreptul de folosință, obținute de la entitățile competente, precum și valorile estimate ale amenajărilor și/sau ale facilităților afectate de expropriere;

d) restrângerea activităților datorate exproprierii;

e) perioada de expropriere a dreptului de folosință sau a altor drepturi reale, prevăzute la art. 2 lit. b), asupra bunurilor imobile.

11. În temeiul prezentei legi se instituie dreptul de acces pentru efectuarea lucrărilor de prospecțiuni geologice, fără a încheia acorduri cu proprietarii bunurilor imobile privind accesul în teren, sau oricare alte formalități. La caz, Întreprinderea de Stat „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” va efectua evaluarea prejudiciului cauzat de lucrările de prospecțiuni geologice, în conformitate cu legislația în vigoare, în temeiul unui contract încheiat între părți. Plata prejudiciului cauzat de lucrările de prospecțiuni geologice va fi asigurată de către „Vetstmoldtransgaz” S.R.L.

12. În termen de 20 de zile după publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a actului de expropriere, acesta se va afișa, la sediile autorităților administrației publice locale, și se va publica, pe paginile web oficiale ale acestora, cuprinzând exhaustiv lista bunurilor imobile expropriate.

13. După aducerea la cunoștința publică a actului de expropriere prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, afișarea la sediul autorităților administrației publice locale (primăriei) în a căror rază se află bunul imobil (terenul) și prin publicare pe paginile web oficiale ale acestora, expropriatorul, în termen de 90 de zile, va înainta propunerea de expropriere.

14. Propunerea de expropriere va conține notificarea adresată persoanelor fizice și juridice titulare de drepturi reale asupra obiectului exproprierii, cuantumul despăgubirii și cererea-model privind plata despăgubirilor.

15. După primirea propunerii de expropriere, proprietarii și titularii dreptului de folosință sau de alte drepturi reale asupra obiectelor supuse exproprierii, menționate la art. 2, sunt obligați să ia măsurile de conservare a acestora. Din momentul primirii propunerii de expropriere, expropriatul, în decurs de 45 de zile, este în drept să-și dea sau nu consimțământul pentru o compensare imediată și echitabilă, și anume:

a) în cazul în care proprietarii și titularii de alte drepturi reale asupra bunurilor imobile expropriate sunt de acord cu cuantumul despăgubirii din propunerea de expropriere, aceștia vor depune cererea cu privire la plata despăgubirii pentru bunurile imobile expropriate, însoțită de copiile certificate ale actelor confirmative ale dreptului de proprietate/ale altor drepturi reale asupra bunului imobil (terenului) și copia actului de identitate a expropriatului și după caz, a reprezentantului legal al expropriatului;

b) în cazul titularilor de drepturi afectați care nu au recepționat propunerea de expropriere din anumite motive sau nu sunt cunoscuți, sunt cunoscuți, dar se află în afara hotarelor țării, al celor decedați, precum și în cazul succesiunilor nedeschise ori al succesorilor necunoscuți, termenul de 45 de zile curge din momentul expirării termenului prevăzut la pct. 11;

c) în cazul în care titularii drepturilor reale au recepționat propunerile de expropriere, dar nu au depus în termenul stabilit cererea și/sau actele confirmative menționate la lit. a) din prezentul punct, expropriatorul va consemna despăgubirea într-un cont special trezorerial timp de 3 ani.

d) după consemnarea despăgubirii de către expropriator într-un cont special trezorerial, măsura suspensivă privind realizarea plății despăgubirii va fi considerată realizată.

16. În termen de 45 de zile de la data primirii propunerii de expropriere, expropriatul este obligat să notifice în scris expropriatorul cu privire la drepturile terților asupra obiectului exproprierii. Prin neexecutarea acestei obligații, expropriatul va rămâne răspunzător cu despăgubire față de terți.

17. În situația în care se expropriează o parte dintr-un bun imobil care nu este înregistrat în modul corespunzător în Registrul bunurilor imobile, pe baza proiectului tehnic final se determină suprafața expropriată, precum și coordonatele punctelor de cotitură ale hotarelor terenului. Înregistrarea terenurilor necesare exproprierii se efectuează în baza planului geometric, aprobat de către Agenția Proprietății Publice, și a actului de expropriere.

18. În situația în care bunurile imobile expropriate sunt proprietatea unei persoane decedate sau, după caz, drepturile expropriate aparțin unei persoane decedate, despăgubirea se va consemna pe numele succesorilor legali care își vor dovedi calitatea de moștenitor cu certificatul de moștenire sau vor prezenta hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă în privința dreptului de proprietate.

19. Plata despăgubirilor pentru bunurile imobile expropriate și pentru drepturile expropriate se va face în baza cererii titularului și a propunerii de expropriere prin compensație bănească. Cuantumul despăgubirilor va fi transmis titularilor de drepturi într-un cont special trezorerial, în monedă națională, în termen de 60 de zile de la momentul depunerii cererii cu privire la plata despăgubirilor. Termenul de prescripție pentru solicitarea despăgubirilor este de 3 ani din momentul recepționării propunerii de expropriere sau din momentul când expropriatul a aflat sau trebuia să afle despre nașterea dreptului.

20. În cazul în care despăgubirile referitoare la același bun imobil/drept expropriat sunt solicitate în concurs sau în contradictoriu de mai multe persoane îndreptățite, despăgubirile urmează să fie împărțite în conformitate cu legislația aplicabilă și ținând cont de prevederile pct.21.

21. Despăgubirea va fi eliberată numai titularilor drepturilor dovedite prin acte confirmative, inclusiv hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, sau prin certificatul de moștenitor eliberat în conformitate cu legislația aplicabilă.

22. În cazul unor eventuale litigii, plata despăgubirilor stabilite se amână până la emiterea și prezentarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, fără a afecta lucrările de construcție.

23. Dacă pentru cauză de utilitate publică este necesară exproprierea unei părți din teren care depășește 60% din suprafața totală, fapt ce va duce la deprecierea considerabilă a bunului, precum și la imposibilitatea de a-l folosi în scopul în care era preconizat până la expropriere, se va expropria terenul în întregime, cu condiția lipsei obiecțiilor din partea proprietarului terenului respectiv.

24. Exproprierea bunurilor imobile din fondul forestier național sau a celor aflate în proprietatea publică a statului ori în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale se face cu titlu de despăgubire doar pentru terenurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, masa lemnoasă revenindu-i proprietarului respectiv.

24¹. Tăierea vegetației forestiere de pe terenurile proprietate a autorităților publice locale, se va efectua de către executorul lucrărilor de construcție, în baza autorizației pentru tăierea vegetației forestiere obținute la cererea „Vetstmoldtransgaz” S.R.L..

24². Tăierea vegetației forestiere de pe terenurile proprietate privată a persoanelor afectate se va efectua de către executorul lucrărilor de construcție în baza autorizației pentru tăierea vegetației forestiere obținute la cererea „Vetstmoldtransgaz” S.R.L..

25. Lucrările de exploatare a masei lemnoase se vor efectua, după cum urmează:

a) pe terenurile din fondul forestier gestionat de Agenția „Moldsilva”, cu titlu gratuit, de către entitățile subordonate Agenției „Moldsilva”;

b) pe terenurile din proprietatea publică a unităților administrativ - teritoriale, de către întreprinderile silvice subordonate Agenției „Moldsilva”, în bază de contracte

încheiate între „Vestmoldtransgaz” S.R.L. și întreprinderile silvice, în raza de activitate a cărora se află terenurile vizate.

Responsabilitatea privind defrișarea cioatelor în procesul de efectuare a lucrărilor de exploatare a masei lemnoase îi revine executorului lucrărilor de construcție a liniei electrice aeriene.

26. Tăierea plantațiilor pomicole/viticole și defrișarea cioturilor după tăiere de pe suprafețele expropriate le revine executorului de lucrări. Masa lemnoasă le revine titularilor de drepturi afectați.

27. În cazul în care titularii de drepturi asupra obiectelor supuse exproprierii nu sunt de acord cu despăgubirea propusă de expropriator, aceștia au dreptul să depună către Comisia pentru soluționarea întâmpinărilor contestații împotriva propunerii de expropriere, prin care să înalteze propriile exigențe cu privire la cuantumul despăgubirii, însoțite de documente justificative.

28. Contestațiile vor fi soluționate în termen de 60 de zile de către Comisia pentru soluționarea întâmpinărilor. Decizia comisiei se comunică părților în termen de 15 zile de la adoptare și servește drept temei pentru determinarea cuantumului despăgubirii, care nu poate fi mai mic decât cel stabilit în propunerea de expropriere.

29. Întâmpinările împotriva propunerilor de expropriere se soluționează în conformitate cu prevederile Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999.

30. În cazul în care expropriatul este nemulțumit de cuantumul despăgubirii stabilit în decizia Comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor, acesta poate contesta decizia în instanța judecătorească competentă în termen de 3 ani, care curge de la data la care i-a fost comunicată respectiva decizie de stabilire a cuantumului despăgubirii, fără a putea contesta drepturile reale obținute de stat și înregistrate provizoriu, dreptul de proprietate și/sau alte drepturi prevăzute la art. 2.